No. 19. 1847.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 12 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

WEENEN, den 2. Februarij. Te Konstantinopel had men berigten uit Mossul van den 27. December, volgens welke in die stad en hare omstreken de cholera geheel opgehouden had. Daarentegen heeft men uit Mekka de treurige tijding ontvangen, dat die ziekte onder de bedevaartgangers naar de plaats van den profeet uitgebroken was en in den tijd van 9 dagen vijftien duizend offers had weggerukt.

— Uit Frankenland schrijft men, dat, naar alle waarschijnlijkheid, de landverhuizing naar Noord-Amerika dit jaar nog belangrijker zal zijn dan in het afgeloopene. Vele, waaronder zeer welgestelde familien, moeten thans reeds toebereidselen hebben gemaakt, om bij den aanvang der lente de groote reis te ondernemen. Ook de Wurtembergsche en Badensche bladen bevatten berigten over de toeneming van den lust tot landverhuizing. Uit Bremen verneemt men, dat aldaar reeds groote hoopen landverhuizers, uit Midden-Duitschland zijn aangekomen, en dat, voor de eerste maanden, de meeste plaatsen op de schepen, welke voor de landverhuizers bestemd zijn, reeds bezet zijn geworden. Volgens eene zoo naauwkeurig mogelijke berekening heeft de landverhuizing uit de Duitsche Bondstaten met uitzondering van Oostenrijk, in het afgeloopen jaar een getal van 120,000 personen bedragen.

— Men meldt uit Galaez in Moldavië, dat die stad in de laatste dagen van het kersfeest, 7. en 8. Januarij, het tigerlijk schouwspel eener mishandeling van de aldaar wonende Israëliten heeft opgeleverd, welke van de schromelijkste daadelijkheden, als het plunderen van winkels en magazijnen en het verwonden van weerlooze vrouwen, kinderen en grijsaards vergezeld ging.

Des avonds ten 10 uur brak de woeste volkshoop zelfs in de synagoge, en vernielde met heiligschennende hand gewijde boeken en andere voorwerpen van de eeredienst; de buit werd daarop als in zegepraal door de straten gevoerd. Bij deze schandelijke bedrijven bleef de policie besluiteloos; en de autoriteiten hadden de beweging niet tijdig genoeg te keer gegaan, om die later te kunnen stuiten. Men heeft het voornamelijk aan de bemoeijingen van de consuls van Oostenrijk en Rusland te danken, dat de rust tegen den avond van den tweeden dag is hersteld. Onderscheidene belhamels zijn in hechtenis genomen.

ENGELAND.

DUBLIN, den 4. Februarij. De tijdingen uit Cork zijn helaas! bevestigend omtrent de zich geopenbaard hebbende ziekte (koortsen), en de bladen zijn opgevuld met sterfgevallen en voorbeelden van gebrek. In een der dorpen lagen zeven lijken 4 of 5 dagen onbegraven en van 63 huizen waren geen drie vrij van de plaag, (dit is de benaming, die men in Ierland aan de kwaal geeft.)

Te Skibberich was de bevolking van 5000 op 8000 à 9000 geklommen door den toevloed van vreemdelingen, ten gevolge der menigte bijdragen bij het committé van onderstand. — De maatregelen van het gouvernement schenen algemeen bijval te vinden. — De prijs der graangewassen was te Limerick merkelijk gedaald. — Uit Calway zijn de tijdingen insgelijks bedroevend, en, niettegenstaande de van alle zijden toevloeijende hulp, gaat er geen dag voorbij zonder dat er menschen bezwijken. — De toestand van Kerry blijft schrikkelijk. In verscheidene distrikten zijn, gelijk zulks reeds geschied is in Maya, de ezels gedood tot voedsel. — In Fralce is het getal dooden zoo vermeerderd, dat er in de R. C. kerk Zondag ll. voor 18 menschen missen gelezen werden, zeer veel boven het gewone getal.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7. Februarij. Te Rouaan is een 14-jarig meisje, koewachster van beroep, in hechtenis genomen, onder betigting van op drie verschillende tijdstippen, drie pachthoeven te hebben in brand gestoken, om zich over hare meesters te wreken.

— Uit Straatsburg wordt, dd. 3. Febr., geschreven, dat, krachtens bevel van hooger hand, bij telegrafische depêche overgebragt, alle met verlof, afwezige soldaten, en zelfs de geheele reserve van de in de oostelijke departementen garnisoen houdende divisiën opgeroepen zijn. Men vermoedt algemeen, dat dit voorzorgs-maatregelen zijn tegen mogelijke volksopschuddingen ter zake van de duurte der levensmiddelen. De voorraad granen was te Straatsburg in de laatste dagen zeer ingekrompen, toen gelukkig de Rijn weder vrij van ijs werd en de aanvoeren gemakkelijker maakte.

BELGIË.

ANTWERPEN, den 9. Februarij. Niet alleen België, Holland, Duitschland, Pruissen, Polen, Engeland en Frankrijk worden door duurte en hongersnood geplaagd, maar ook een gedeelte van Italië, en den nood moet in een gedeelte van Sicilië en Napels tot eene hooge mate zijn gestegen. Luidens brieven uit Calabrië vreest men daar, zoowel als in de omstreken van Messina, Melazzo, Barcelona, enz., voor gewelddadige handelingen der noodlijdende lagere volksklassen. Door de vreeselijke, alle beschrijving te boven gaande, overstroomingen, is in die streken allen voorraad van granen en levensmiddelen vernietigd geworden. Ten gevolge daarvan heerscht daar niet alleen eene bovenmatige duurte, maar ook een algemeen gebrek en volslagen hongersnood.

— Onlangs vertoonde zich in een oesterhuis te Antwerpen het zeldzame geval, dat in eene Engelsche oester eene groote witte parel werd ontdekt, die van vrij groote waarde werd bevonden.

— Den 6. Februarij des nachts, viel te Antwerpen, een matroos van het Russische schip *Prins Menzikoff* in de haven. Twee beambten, van den sluiswachter werden door hunne menschlievendheid bewogen, om in het water te springen, en het gelukte hun den drenkeling te redden. Zij droegen zelfs den matroos terug naar zijn schip. Aan boord gekomen, wilde de geredde matroos ook niet ten achteren blijven, hij beloonde de edele redders met eene krachtige uitdeeling van oorvegen, gepaard met hevige Russische vloeken. De man was buiten zich zelven van woede, omdat zijne redders, gelijk hij scheen te kennen te geven, niet gepatenteerd waren om hem uit het water te halen. Voorzeker een echt Russisch denkbeeld.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 10. Februarij. Het consultaat der Vereenigde Staten te Amsterdam heeft in het *Handelsblad* geadverteerd, dat het bereid is alle verlangde en nuttige inlichtingen te geven aan al de genen, die verlangen zouden naar de Vereenigde Staten te verhuizen en zich *gratis* wil belasten met al de zaken, welke men aan deszelfs zorg zou willen toevertrouwen.

— Wij vernemen, dat de kapellaan *Gepkens* een request heeft ingediend bij Z. M. de koning, ten einde te verzoeken, dat er bevelen mogten worden gegeven, om de verklaring van *Jan ter Linde* geregtelijk te doen onderzoeken.

UTRECHT, den 8. Februarij. Het getal candidaten tot den heiligen dienst bij de hervormden in ons vaderland bedroeg bij den aanvang van dit jaar 148. Zeven daarvan zijn geplaatst als hulp-predikers, één als adjunctprediker, twee als rectoren, één als leeraar aan de koninklijke Akademie te Delft en één als directeur van het zendeling-instituut te Rotterdam. In het laatste vierendeel jaars van 1846 zijn 12 candidaten tot predikanten beroepen.

— De *Groninger Courant* behelst een adres van een aantal winkeliers, ambachtslieden en neringdoende ingezetenen van het platte land der provincie Groningen, ingediend aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en houdende verzoek, dat de graanwet in wezen blijve, maar de belasting op het gemaal en geslagt worde afgeschaft. Genoemd dagblad voegt er bij, dat in *alle* gemeenten dier provincie verzoekschriften in denzelfden geest geteekend worden.

— De *Moniteur des Indes* geeft nopens de Nederlandsche Zeemagt het volgend overzigt: Het eskader van de Nederl. Zeemagt bestond den 1. Januarij 1847 uit den Admiraal-Opperbevelhebber der vloot, Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, uit 3 vice-admiralen, waaronder de minister van Marine, *J. C. Ryk*; 3 schouten-bij-nacht, 23 kapiteins, waaronder Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden; 30 kapitein-luitenants; 100 luitenants ter zee der 1e klasse; 180 der 2e klasse; 60 adelborsten 1e klasse, 85 adelborsten der Marine: te zamen 485.

Mariniers: kolonel, kommandant van het corps 1, luitenant-kolonel 1, majoor 1, kapiteins 10, 1e luitenants 14, 2e luitenants 19, te zamen 46.

Ingenieurs der Marine: ingenieurs en chef 4, ingenieurs 1e kl. 4, 2e kl. 8, te zamen 16.

Officieren van Gezondheid der 1e klasse 7, idem 2e kl. 37, idem der 3e klasse 36; officieren van gezondheid der depôts van de infanterie der Marine 4, te zamen 84.

Officiers der Administratie, 1e kl. 10, idem der 2e kl. 20, idem der 3e kl. 20, klerken 30, totaal 110.

De geheele staat der vloot is zamengesteld uit linie-schepen 1e kl: (van 84 stukken) 2, idem der 2e kl. (74 stukken) 5, fregatten der 1e kl. (van 60 en 54 stukken) 3, fregatten der 2e kl. (van 44 en 32 stukken) 14, geraseerde fregatten (van 28 stukken) 3, tweedeks-korvetten (van 28 en 26 stukken) 13, korvetten (van 22 en 20 stukken) 3, brikken der 1e kl. (van 18 en 12 stukken) 12, brikken der 2e kl. (van 14 en 8 stukken) 6, schooners (van 14 en 3 stukken) 21, stoombooten (van 8 en 3 stukken) 15, transportschepen (van 6 stukken) 3, te zamen 100 schepen en 2314 stukken.

Bovendien heeft men 75 kanonneerbooten (van 3 tot 5 stukken) en het instructie-vaartuig voor de adelborsten der Marine.

De in werkelijke dienst zijnde schepen bestaan uit: fregatten der 1e kl. 1, idem der 2e kl. 5, tweedeks-korvetten 6, brikken der 1e kl. 6, idem der 2e kl. 5, schooners 17, stoomschepen 9, transportschepen 2, te zamen 51, daarenboven 17 kanonneerbooten en 1 instructie-vaartuig.

Onder dit getal behooren tot de Oost-Indische dienst, fregatten der 2e kl. 1, tweedeks-korvetten 3, brikken der 1e kl. 2, idem der 2e kl. 1, schooners 14, stoomschepen 4, te zamen 25.

Voor de dienst der West-Indische bezittingen 1 tweedeks-korvet, 3 brikken 1e kl., 4 idem der 2e kl., 2 schooners en 2 transportschepen, te zamen 12.

— Kapitein *B. C. ten Ham*, met de *Banca* van Batavia te Brouwershaven binnen, rapporteert den 28. December laatstleden, op 5 gr. 33 min. noorderbreedte en 22 gr. 6 min. westerlengte, aan boord gehad te hebben de officieren van Zr. Ms. korvet *Argo*, welke den 7. dier maand, onder bevel van den kapitein ter zee *C. van der Hart*, uit

DE KOSTER VAN DE ST. AFRA-KERK.

Eene ware geschiedenis.

Op de Lechvelden, waar de Hunnenkoning Attila eenmaal eene zoo geduchte nederlaag geleden heeft, staat nog heden ten dage niet zeer ver van de aangenaam gelegene stad Augsburg, een kapel, de heilige Afra gewijd. Nabij hetzelve ziet men een huisje door eenige vruchtboomen en eenen kleinen tuin omgeven, dat door een paar echtgenooten bewoond wordt, hetwelk met handenarbeid in deszelfs onderhoud moet voorzien. De vijftigjarige man heeft ook nevensdien de verpligting op zich genomen, de kapel te bewaken en te beschermen, en bij gelegenheid, dat er godsdienst in dezelve gehouden wordt, dat ieder jaar twee of driemaal plaats heeft, daarbij de betrekking van koster waar te nemen; voor deze werkzaamheden wordt hem het huis tot vrije bewoning afgestaan. Zijne vrouw, een lastig meubel, spoorde haren man voortdurend met klein van redenen aan, zich in de nabijzijnde stad te gaan neerzetten, en daar een beter onderkomen te zoeken, maar het was te vergeefs! hij bleef onbewegelijk en haakte niet naar verandering. Om zijne echtgenoot echter zoo veel mogelijk te vreden te stellen, deed hij dikwijls datgene, hetwelk hem tegen de borst stuitte. Hij knoopte zelf een vischnet, waarmede hij in de nabijgelegene rivier ging visschen, en wist een jagtgeweer te bekomen; waarmede hij zijne vrouw verscheidene wildbraden per fas et nefas in hare keuken bezorgde, waardoor hij zich menigen rustigen dag verschafte. Wat intusschen zijne tevredenheid het meest verstoorde en hem zijnen slaap benam, was, dat hij sedert eenigen tijd bemerkte, dat dan dit, dan dat kerkversiersel gemist werd, zonder dat het weder gevonden werd; lampen, beelden, enz. verdwenen spoorloos; dagelijks onderzocht hij de kerk, bezag deuren, sloten en vensters, maar alles vond hij steeds in behoorlijke orde terug, en reeds had hij besloten, de zaak der geestelijke overheid, onder wier bestuur de kapel der heilige Afra behoorde, bekend te maken, toen zich het tot hiertoe onbegrijpelijk raadsel verklaarde.

Het was op eenen stormachtigen Decemberdag van het jaar 1790, toen de echtgenooten in hunne woonkamer ter neer zaten, en over den verschrikkelijken kerkroof elkander onderhielden. – « Gij zult ten laatste nog," zeide de vrouw, « door uwe nalatigheid de vrije woning verliezen, zoodra het bekend wordt, dat reeds zooveel uit de kerk is gestolen, en de menschen zullen nog zeggen, dat gij zelf de dief zijt."

« Zwijg, gek wijf! wat zegt gij daar? Nalatigheid, dief! wie kan mij van eene nalatigheid beschuldigen, wie durft mij eenen dief te noemen? Onderzoek ik niet dagelijks de kerk? Weet niet de wereld wijd en zijd, dat ik een eerlijk man ben, die in zijn geheele leven nog niet het minste aan een ander ontstal?"

« Ik houd het vol," hernam de vrouw, « men zal u van nalatigheid beschuldigen, dewijl gij geen voet verzet om den dief op het spoor te komen en hem gevangen te nemen. Men zal u den dief noemen, omdat gij niet kunt bewijzen, dat gij aan den diefstal onschuldig zijt; deur en vensters zijn ongeschonden, en de sleutel is in uwe hand!"

« Dat de duivel u uwe tong moge ontnemen, vervloekte kwaadspreekster! als gij zoo veel weet te zeggen, dan zeg mij ook, wat ik doen moet, om mijne onschuld te bewijzen!"

« Ik heb het u al gezegd; vang den dief, en gij zijt buiten alle verdenking en geheel buiten schuld. Gij hebt een geweer, neem het mede, pas dag en nacht op, hij zal nog wel eens terug komen om het een en ander te halen; schiet hem dan in het lijf, dat hem hooren en zien vergaat en het andere volgt van zelf."

« Wijf! gij zijt niet gemakkelijk, maar dom zijt gij niet. Ik zal uwen raad opvolgen; nog heden nacht zal ik mij met mijnen snaphaan op zekere plaats verbergen, van waar ik de geheele kapel kan overzien, en men mij toch niet bespeuren kan, ongelukkig hij dan, die mij verdacht onder schot komt!"

« Doe het," sprak hem de vrouw toe, « ik zal zoo lang, als gij uit zijt, in mijne kamer blijven, en bij het minste geraas, dat ik hoor, met eenen geduchten stok bij de hand zijn."

Toen het avond wat geworden, gebeurde, wat gezegd was. De koster voorzag zijn geweer van eene ongewone lading, maakte den vuursteen scherp, deed het kruid op de pan, en begaf zich welgemoed op zijnen, door hem zelf aangewezen, post.

De klok had reeds tien uren geslagen en nog had hij niets bemerkt. De wind woei sterk uit het noorden, de sneeuw deed alles helder te voorschijn komen, zoodat men alles op eenige schreden voor zich gemakkelijk kon bemerken; de koster werd in weerwil van zijne warme kleeding reeds tamelijk koud, en dacht aan zijne warme kamer, en nam zich voor, nog slechts korten tijd op zijnen post te zullen verblijven, om de genoegens, die hem in zijne woning wachtten, weder te genieten.

Daar hoort hij achter zich in het nabijzijnd boschje een geruisch, hij zag om, en bespeurde duidelijk eene donkere gestalte in de sneeuw, die op de kapel aanliep. Duidelijk merkte onze held in zijnen schuilplaats op, hoe moeijelijk haar het gaan in de sneeuw viel, want meermalen zag hij haar daarin buitelen, zich echter te gelijk weder opheffende, kwam zij al nader en nader. Toen maakte hij zich schietvaardig, doch wilde niet eerder overhalen, dan wanneer hij overtuigd zoude zijn, dat de langzaam naderende, werkelijk eenen diefstal in den kapel in den zin had. Eindelijk was de roover tot aan den ingang van de sacristij gekomen, toen greep hij den ijzeren stang, dien voor het venster was geplaatst, sprong behendig op den luivel over de sacristijdeur, van daar klouterde hij, terwijl hij van tijd tot tijd om zich heen bromde, het bovenste kerkvenster over. Nu greep de vermeende dief het ijzeren traliewerk, hetwelk de onderste helft van het venster van buiten beschutte, toen de koster zich verbeeldde, dat het nu niet meer aan twijfel onderhevig was, of

Texel naar Oost-Indië gezeild is; alles was wel op genoemden bodem.

— Den 6. November is Zr. Ms. brik *de Lynx*, kapitein-luitenant ter zee *D. J.* baron *Rengers*, te Curaçao aangekomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

NADERE BESCHOUWINGEN.

Armoede, oorzaken, toekomst.

Aangezien mijne in No. 10 van dit blad opgenomene Ontboezeming bij mijne landgenooten zeer gunstig ontvangen, van bijna alle zijden is toegejuicht geworden, en ik om het schrijven daarvan de vleijendste verzekeringen der achting en goedkeuring van een aanzienlijk aantal hunner, en dat uit alle klassen der maatschappij, heb mogen ontvangen, – voor welke eer ik hier openlijk betuig zeer gevoelig en dankbaar te zijn, – zoo gevoel ik mij hierdoor aangemoedigd, omtrent het daarin door mij behandelde: den ellendigen toestand des vaderlands, nog eenige mijner nadere beschouwingen mede te deelen. Ofschoon ieder weldenkende erkent dat door mij desaangaande waarheden gezegd en waarschuwingen gegeven zijn, die een iegelijk dienden ter harte te gaan, ieders aandachtige overweging ruimschoots verdienen, overwaardig zijn, en bijna algemeen wordt toegestemd dat de bedroevende toestand van duizenden onzer medeburgers door mij zeer juist en naar waarheid is afgeschetst en de voornaamste bronnen daarvan zijn aangewezen, – en als zoodanige heb ik opgenoemd de drukkende belastingen der regering en de schandelijke eigenbaat der aristocratie, – zoo zijn er nogtans vele personen welke ons bestuur, of ook wel en te gelijk, hunne eigene belangen willende verdedigen, deze oorzaken ontkennen en daarvoor andere willen aangemerkt hebben, bij voorbeeld: 1°. de steeds toenemende bevolking; doch deze, zij moge er iets toe bijdragen, – en dan was het de pligt der regering om, zoo als reeds lang gewenscht is, door kolonisatie op eene uitgebreide schaal en met milde beginselen, in sommige onzer zoo gunstige gelegenheid daartoe aanbiedende Oost-Indische Bezittingen daarin te voorzien, – maar eene naauwkeurige vergelijking van ons vaderland met eenig ander bloeijend rijk, ten dezen opzigte, toont duidelijk en overtuigend aan, dat dit de eigenlijke oorzaak niet zijn kan. 2°. de in 1845 geheel en in 1846 gedeeltelijk mislukten oogst der aardappelen. Reeds door anderen vóór mij is opgemerkt geworden dat deze, niet geheel zonder invloed zijnde gebeurtenis, slechts voorbijgaande is. 3°. de weinige spaarzaamheid der armen. Maar lieve hemel! hoe kan of zal men sparen, daar waar letterlijk niets, waar alles te kort is? 4°. de onzedelijkheid, ongeschiktheid, onzindelijkheid en wat meer, welke men veelal bij de armen ontmoet. Over deze laatsten, waarmede zooveel geschermd en waarover zooveel geroepen wordt, zij het mij vergund eenigzins uit te weiden. Ik heb gezegd, dat de *voornaamste* oorzaken der in ons vaderland heerschende en alom verspreide ellende door mij zijn opgegeven, en erken dus ingewikkeld nog andere daarvoor; ja ik erken (en waartoe zou ik het willen verbloemen; men zou mij dan misschien vragen: gij doet u als verdediger der armen op, kent gij uwe clienten wel? O ja, ik ken ze maar al te goed) ik erken deze laatsten, zij bestaan aan de zijde der armen en mogen gerustelijk als zoovele verhoogende oorzaken hunner ellende aangemerkt worden; zij bestaan, dit stem ik de blinde verdedigers der regering, zoowel als de helderziende voorstanders van hun eigenbelang toe; doch ik verschil van hun, als zij dezelve voor de hoofdoorzaken, voor de eigenlijke bronnen der armoede willen gehouden hebben en als zoodanig doen voorkomen, terwijl men deze in onze ellendige staatsinrigting zoeken moet, wat voor ieder, die niet willens blinds is (voor dergelijke oogziekten is er moeijelijk een geneesmiddel te vinden) duidelijk zigtbaar is, dewijl men ze meer als uitvloeisels, dan wel als oorzaken der armoede aan te merken hebbe, ze minder aan de armen dan wel aan de armoede, aan hunne verwaarloosde toestand, aan hunne gebrekkige opvoeding en vorming en aan hunne diepe ellende wijten moet. Ik vraag ieder onbevooroordeelde en onpartijdige of, evenmin als men op redelijke gronden vertrouwen mag, dat het beste zaad zelf, aan eenen mageren en dorren akker toevertrouwd, voorspoedig ontkiemen, gelukkig opwassen, vele vruchten opleveren zal, men eischen kan dat de mensch naar ligchaam of geest bloeijen of vruchten dragen zal, op het barre en onvruchtbare veld der armoede? Men zij dan billijk; men zoeke geene zedelijke voortbrengselen in die woeste streken der maatschappij, welke men schaars in de meestbegunstigde derzelve vinden kan; men trachte dan niet langer te oogsten waar niet, of onder hoogst ongunstige omstandigheden, gezaaid is; men oordeele niet te streng, zie niet langer met verachting op die diep ongelukkigen neder, doch beklage ze veeleer en trachte het door hun geleden onregt te herstellen. Nogmaals vraag ik, indien sommigen dier ellendigen, wat het menschelijk gevoel met smart erkennen moet, verdierlijkt zijn, wie is er schuld van? immers, het is duidelijk, de meerbevoorregte, de hoogere standen, welke, te hunnen koste, zich in alle weeldesgenietingen badende, hun alles ontnemen, van al datgene berooven wat tot eene gunstige ontwikkeling, vorming, beschaving, veredeling of verbetering van hun of hunnen deerniswaardigen toestand zoude kunnen verstrekken. Er rust te dezen opzigte eene zware verantwoordelijkheid en schuld op de maatschappij, wanneer toch zal deze eens ophouden een groot gedeelte harer kinderen zoo in het oogloopend stiefmoederlijk te behandelen, ten einde aan eenige andere hare gunsten als 't ware te kunnen wegwerpen. Die zoogenaamde gunstelingen der fortuin, doch eigenlijk van eene gebrekkige staatshuishouding, zijn dezelve veelal onwaardig en maken geen wenschelijk, doelmatig of edel gebruik derzelve; met regt mag men van velen hunner zeggen, dat ze in hunne wellusten als verzopen zijn, dat men geen menschelijk gevoel bij hun ontdekken kan. Nog eens herhaal ik hier, wil men de vruchten der beschaving zien – en wat is de menschelijk deugd anders? – men stelle het volk in staat om deze te kunnen erlangen; zonder verstandelijke ontwikkeling, zonder zedelijke vorming, zonder welvaart en volksgeluk, is geene maatschappelijke deugd denkbaar; nog eens, maak het volk gelukkig en het zal deugdzaam worden (er is geen regel zonder uitzondering, zoo ook hier, doch de uitzondering is dan ook de regel niet) Alle andere theoriën hieromtrent, hoe schoon ook voorgesteld, gepredikt of beschreven, zijn onhoudbaar, feilden in de toepassing, loopen op geheel wat anders uit, en zijn slechts geschikt om van de menigte een hoop domme dweepers of verachtelijke slaven te maken; trouwens, wie zegt ons, dat dit niet het doel is, – het was het door alle tijden heen, – der wereldlijke en kerkelijke aristocratie? Alles regtvaardigt deze vooronderstelling, dat zij niets vuriger verlangt dan dit voor haar zoo lagchend verschiet te bereiken; wie, wat waarborgt ons dat zij het niet bereiken zal? alles strekt zich daarheen; bij onze overzeesche- en naburen is haar dit reeds maar al te zeer gelukt. Die millioenen rampzaligen in Ierland van welke er, ijselijke gedachte! gemiddeld dagelijks dertig door hongersnood omkomen, die vijfmaal honderd duizend ongelukkigen in de beide Vlaanderen, waarvan velen mede door dezelfde oorzaak sterven, wat zijn ze anders dan slagtoffers der Engelsche aristocratie der Belgische wereldlijke en geestelijke grootwaardigheids-bekleeders, welke jaarlijks enorme sommen verslindende, hunne natuurgenooten der gruwzaamste ellende ten prooi laten, en wanneer ze hun al eenige ondersteuning schenken of bijstand bieden, vaak niet door menschlievendheid maar door vrees voor de gevolgen daartoe gedrongen worden. Hunne ellende is ten hemel, hun geschrei, hunne weeklagt tot God opgeklommen! dat ook die onderdrukkers beven; zij zullen weldra onder het instortend puin van hun eigen gebouw begraven worden; de ure is mogelijk niet verre meer verwijderd, de dag zal misschien spoedig aanlichten, waarop die ongelukkigen hunne waarde en regten als menschen, als kinderen Gods, als vrije wezens zullen leeren kennen; de ketenen des bijgeloofs, het knellend juk der onderdrukking afschudden, met regtmatige woede zich op hunne ontmenschte beulen werpen en ze vernietigen zullen.

(*Vervolg hierna.*)

MENGELINGEN.

Het is verbazend dat bij het dagelijksch stijgen van den prijs aller eetwaren en levensbehoeften, een stijgen dat het woord *afgeslagen* sinds eenige jaren eene eeuw oud heeft doen worden, ja geheel in onbruik heeft doen raken — dat bij den ontzettenden uitvoer, die onbelast is, naar Engeland, zoodat JOHN BULL, moge ook PADDY verhongeren, goedkooper van Nederlandsch vleesch en brood smult dan de goeije Nederlanders; dat ons *Vaderlyk Bestuur*, wij zeggen niet: eene belasting op den uitvoer legt, haters als wij van alle handelsbeletselen zijn; maar dat ons bestuur den invoer niet vrijstelt; of de belastingen op de noodzakelijkste levensbehoeften aanmerkelijk vermindert. Maar misschien danken het onze ministers nog wel aan hunne ijverige zorgen dat JAN SALIE toch nog niet van gebrek verkwijnt als de arme leren.

—

Een heer had op zijn lichten rok eene olievlak; maar bleef hem dragen omdat hij niet dadelijk een andere kon aanschaffen, en werd nu overal met de woorden ontvangen; «Gij hebt eene vlak op uw rok!" — Deze eeuwige herhaling ergerde hem, waarom hij dadelijk als hij in een gezelschap kwam, zeide: ik heb eene olievlak op mijn rok gekregen, maar laat ons nu van wat anders praten.

CORRESPONDENTIE.

Het artikel uit N. is te personeel om geplaatst te kunnen worden.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 11. Februarij. Sedert den 9. dezer is van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Anna, E. M. Steffens, Hamburg, stukgoed.

Naar Rotterdam gezeild:

Hull, J. Putnam, Sumatra, laatst van Vlissingen, stukgoed.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te MIDDELBURG,

11 Februarij 1847.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
O Z. Tarwe (1845)	- 11 90	W. Paardenboonen	f [illegible]
N. dito dito	- 13 60	W. Gr. Erwten	- 13 25
O. Walch. Tarwe (1845)	- 12 50	W. Witte dito	- .
Nieuwe dito	- 13 75	Z. Paardenboonen	- 8 75
O. Rogge (1845)	- 10.50	N. Z. Gr. Erwten	- 12.15
N. dito	- 11 50	W. Koolzaad	- 12.00
Winter garst (1845)	- 7.35	Zomer dito	-
Zomergarst	- 6.85	Raapolie	f 38.00 p. v.
Haver	- 5 25	Patentolie	- 40.00 -
Boekweit	- 8 50	Lijnolie	- 36.00 -
W. Witteboonen	- 13.75	Lijnkoeken f 12.50 de 104 st.	
Dito Bruineboonen	- 13.75	Raapkoeken	- -

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 5 ure.
Sluiting des avonds 6 «

Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

de roekelooze wilde werkelijk in de kerk indringen en haar nogmaals berooven, zijn geweer nam, op den omhoog hangenden spitshoef aanlegde en schoot.

Eene gil «Jezus Maria!" werd door den koster en zijne vrouw, die bereids met eenen dikken knuppel was komen aanloopen, gehoord; te gelijk zagen zij den van boven gestorten dief zich in de sneeuw wentelen, die woedend om zich heen sloeg, in de hoogte sprong, weder neerviel en luid brulde, ja het kwam hen voor, als zagen zij zijne oogen bliksemen, als vurige kogels. Daar stonden zij geheel ontbutst, bevreesd en beangst, reeds wilden zij tot hunne woning terug keeren, toen zich uit de kerk de jammertoonen: «hulp, om Gods wil hulp!" deden hooren.

De nood en de tegenwoordigheid van geest der dapperen was alsnu geheel uitgebluscht. «Kom," zei de vrouw tot haren man, «kom, laat ons van hier gaan, een kwelduivel tergt ons, daar ligt een schurk in zijn bloed en in de kerk schreit een tweede; één schot kan niet den eenen buiten en den anderen in de kerk getroffen hebben: Kom, hier zijn heksen in het spel!"

Bleek als een spook, tandenklapperend, uit vrees of van koude, dat mag hier onbeslist blijven, was onze held gereed aan de woorden van zijne oude vrouw gehoor te verleenen, toen zij nogmaals het hulpgeschrei in de kerk hoorden, terwijl zich te gelijk ook de getroffene oprigtte, en op zijne beide tegenstanders wilde toeschieten, toen hij in denzelfden oogenblik weder brullende op den grond stortte en zich niet meer bewoog.

«Kom," sprak de man, «wij zullen naar onze woning gaan, daar zal ik mijn geweer nog eens laden, en dan met een lantaarn en den kerksleutel in de hand weder terug keeren."

Toen beiden, met de zoo evengenoemde voorwerpen voorzien, de legerplaats ten tweedenmale weder betraden, naderde de vrouw met de lantaarn voorzigtig het daar levenloos liggend ligchaam. «Zie eens man," sprak zij, «welk warm bont deze spitshoef omheeft, hij moet zeer tegen de koude geweest zijn, nu! zie eens, wees maar niet bang; hij is zoo dood als een muis; beur hem eens omhoog en kijk hem eens in het aangezigt, welligt is hij een bekende uit den omtrek." De man gehoorzaamde, greep het lijk, en beiden vlogen met den uitroep: «een beer!" verstomd terug. En werkelijk het was een beer.

Naauwelijks waren de oude lieden van hunnen schrik bekomen, toen zij, gewapend als vroeger, de vrouw met de lantaarn vooruit, den ingang van de kerk binnen traden, om te zien, wat toch dat geroep om hulp te beduiden had. Reeds bij hun intreden hoorden zij zuchten en steunen, en zagen werkelijk een mensch op den grond liggen, die niet kon opstaan, omdat hij het been gebroken had, en welke hen verzocht, hem toch om 's hemels wille te willen helpen. Naast hem lag een zilveren kruis, een koperen wijbronvat, een miskleed, een wit priesterkleed en nog menig ander voorwerp. Zonder dat hij zich verder uitliet, hoe deze dingen hier gekomen waren, of wat hij met dezelve wilde doen, hetwelk voor de beide echtgenooten echter geen geheim meer was, gaven zij aan de Christelijke liefdadigheid gehoor, namen hem zoo zacht mogelijk op, droegen hem naar hunne woning, waar zij eene geschikte legerplaats gereed maakten en hem alle mogelijke hulp verleenden. Daarop haalden zij den gedooden beer in hunne woning en zij overlegden zamen, wat zij er verder mede doen zouden. «Nog eer de dag aanbreekt," sprak de vrouw, «moet gij u op weg naar Friedberg begeven, en daar de overheid met het voorgevallene bekend maken, en tegelijk zult gij van daar een geneesheer mede brengen, die den ongelukkigen dief de noodige hulp zal toedienen, en dan, geloof ik, hebben wij aan onze verpligting voldaan." De koster, die tegen deze woorden niets wist in te brengen, voldeed aan het verlangen zijner vrouw, en kwam nog voor den dag aanbrak, te Friedberg aan, waar hij, op zijnen aandrang, terstond bij de overheid werd toegelaten, en door twee magistraatspersonen en een geneesheer gevolgd, den weg naar zijne woning insloeg. Te huis gekomen, werd het been van den gevallene verbonden, en een kort verhoor aangevangen, waaruit bleek, dat hij werkelijk diegene was, die reeds meermalen de kerk bestolen had, en ook in den vorigen avond omstreeks acht uren langs denzelfden weg in de kerk geraakte, dien den beer insloeg, en daar hij zich juist met den terugtogt, dien hij, door middel van een ladder bewerkstelligde, onledig hield, door den beer moest gezien zijn geworden. Daar in het groote kerkvenster een kleine opening gemaakt was, om frissche lucht in de kerk te brengen, zoo gebruikte hij dezelve om in en uit te gaan waardoor er nooit aan sloten of deuren gebroken was. Bij het schot van het geweer was hij zoo zeer verschrikt, dat hij van den muur, daar hij in het venster stond, uitgekleed, in de kerk neerviel en zijn been brak.

Op dit verhoor werd de dief voorzigtig op een' wagen gelegd, naar Friedberg gevoerd, alwaar hij aan de bestraffing des regters werd overgelaten.

De echtgenooten oogsten voor hunnen moed veel lof in; tot vergelding werd hun de gedoode beer in eigendom overgelaten. Dit laatste gunstbewijs was voor hen niet zonder nut. Zij trokken het beest in den waren zin des woords, het vel over de ooren, vulden het op, en stelden toen den opgevulden beer in hunne woning ter bezigtiging, hetwelk vele nieuwsgierigen uitlokte, om het beest te komen zien, dat aanleiding had gegeven, tot het ontdekken van den gevaarlijken kerkdief. Het spreekt van zelf, dat ieder den koster voor zijne mondelinge uitlegging eene geldelijke belooning aanbood, hetwelk in korten tijd een aanzienlijk kapitaaltje beliep, zoodat zij, op hunnen ouden dag, er zich nog eens dikwijls vrolijk mede konden maken.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.